

פרשת כי תבוא תש"ע
"היום הזה"

דברים פרק כו

(טז) היום הזה יקוק אלהיך מצוה לעשות את החקים האלה ואת המשפטים ושמרת ועשית אותם בכל לבבך ובכל נפשך: (יז) את יקוק האמרת היום להיות לך לאלהים וללכת בדרכיו ולשמר חקיו ומצותיו ומשפטיו ולשמע בקלו: (יח) ויקוק האמירך היום להיות לו לעם סגלה כאשר דבר לך ולשמר כל מצותיו: (יט) ולתתך עליון על כל הגוים אשר עשה לתהלה ולשם ולתפארת ולהיתך עם קדש ליקוק אלהיך כאשר דבר:

רש"י

(טז) היום הזה ה' אלהיך מצוה - בכל יום יהיו בעיניך חדשים, כאלו בו ביום נצטוו עליהם: **ושמרת ועשית אותם** - בת קול מברכתו הבאת בכורים היום, תשנה לשנה הבאה: (יז) **האמרת** - והאמירך (פסוק יח) אין להם עד מוכיח במקרא ולי נראה שהוא לשון הפרשה והבדלה הבדלתי לך מאלהי הנכר להיות לך לאלהים, והוא הפרישך אליו מעמי הארץ להיות לו לעם סגולה ומצאתי להם עד והוא לשון תפארת כמו יתאמרו כל פועלי און (תהלים צ"ד, ד): (יח) **כאשר דבר לך** - והייתם לי סגולה (שמות יט, ה): (יט) **ולתתך עם קדוש וגו' כאשר דבר** - והייתם לי קדושים (ויקרא כ, כו):

המב"ן

(טז) היום הזה ה' אלהיך מצוה לעשות - הנה השלים משה לבאר את התורה ולחדש כל המצוות אשר צוה אותו השם לחדש להם, ולכך אמר היום הזה ה' אלהיך מצוה לעשות את החקים האלה ואת המשפטים, כי כבר השלמת לי הכל. והזכיר ושמרת ועשית אותם בכל לבבך ובכל נפשך - והלב והנפש כבר פירשתי (לעיל ו ה): (יז) וטעם **את ה' האמרת היום** - כיון שקבלתם

אבן עזרא

(טז) היום הזה - אלה דברי משה. **ושמרת** - בלבך. **ועשית אותם** - בארץ: (יז) **האמרת** - מלשון גדולה, וקרוב מגזרת בראש אמיר (ישעי' יז, ו). ויאמר רבי יהודה הלוי הספרדי נ"ע, כי המלה מגזרת 'ויאמר', והטעם - כי עשית הישר, עד שיאמר שהוא יהיה אלהיך. גם הוא עושה לך. עד שאמרת שתהיה לו לעם סגולה, ויפה פירש. והנה תהיה מלת **האמרת** פעל יוצא לשנים פעולים: (יט) **ולתתך עליון** - זה הוא שכר האמירה:

עליכם כל התורה בפירושה ובחדושה, הנה גדלתם השם ורוממתם אותו ושיהיה הוא לבדו לכם לאלהים לא תודו באל אחר כלל: **וללכת בדרכיו** - שתעשו הטוב והישר ותגמלו חסד איש את רעהו. ולשמר חקיו ומצותיו ומשפטיו - יזכיר בפרט החוקים והמשפטים כאשר פירשתי (לעיל ד ה), ויכלול במצותיו כל המצוות מצות עשה ולא תעשה. ולשמע בקלו - ככל אשר יצוה לכם משאר המעשים, על ידי או על ידי שאר הנביאים כאשר פירשתי (לעיל יג ה). ויתכן שיהו "מצותיו" מצות עשה "ולשמע בקולו" המניעות, כלומר מצות לא תעשה: (יח) **ואמר וה' האמירך היום** - כי היום הזה לכם כיום סיני, והשם רומם וגדל אתכם בקבול התורה שתהיו לו לעם סגולה מכל העמים, ולשמר כל מצותיו - כי לכם לבדכם יתן תורתו ויצוה אתכם בכל המצוות הרצויות לפניו לא לעם אחר, כענין שכתוב (תהלים קמז יט כ) מגיד דבריו ליעקב חקיו ומשפטיו לישראל לא עשה כן לכל גוי: (יט) **ולתתך עליון על כל הגוים אשר עשה, לתהלה** - שיהללך כל עמי הארץ בהיות ה' קרוב בכל קראך אליו, ולשם - שיצא לך שם בגוים בהדרו אשר שם עליך, כי אתה נעלה על כלם, ולתפארת - כי תתפאר עליהם לעשות בהם כל אשר תחפוץ, תגזור אומר ויקם לך, כענין פן יתפאר עלי ישראל לאמר ידי הושיעה לי (שופטים ז ב), ולהיותך עם קדוש - לדבקה בו בסוף: ועל דרך האמת, לתהלה, כי אלהי ישראל הוא תהלתך, ושמו הגדול הוא אלהיך, ובה תפארתך כענין שנאמר כי תפארת עוזמו אתה (תהלים פט יח), תפארת ישראל (איכה ב א):

פירוש המלבי"ם (דברים כו)

(יז) **את ה' האמרת**. יש אומרים שהוא לשון הגדלה והרמה, ורש"י ז"ל אמר שהוא לשון הפרשה והבדלה. ויש לומר שהוא לשון מאמר הנזכר בלשון המשנה ביבמה ועשה בה מאמר שפירושו שקדשה. ונקרא בשם קידושין כאשר קדושי אשה מפני שהיא כבר זקוקה לו. כן בזה הענין כי במעמד הר סיני כבר קבלו בני ישראל על עול מלכותו יתברך והי' הבטיחם אז שיהיו לול לעם סגולה ועתה חידש ברית עמהם...

Rabbi Brovender's Shiur is sponsored by Dr. Bernard & Robin Cohen

Visit www.atid.org/shiur for audio recordings, Podcasts, or to sign-up to receive sources in advance.
Visit www.WebYeshiva.org to sign up for Rabbi Brovender's fully interactive, online Yeshiva.

ספר ליקוטי מוהר"ן - מהדורא קמא סימן רנט
 כְּשֶׁאָדָם מֵתְבַדֵּד וּמִפְרֵשׁ שִׁיחֲתוּ וְצִעְרוּ לִפְנֵי הַשָּׁם יִתְבַרֵךְ, וּמִתּוֹדָה וּמִתְחַרְטֵט עַל גְּדֹל הַפְּגָמִים שֶׁשָּׁעָה, אֲזִי גַם הַשְׂכִּינָה כְּנִגְדוּ מִפְּרִשְׁת לִפְנֵי שִׁיחֲתָה וְצִעְרָה וּמִנְחַמַת אוֹתוֹ, כִּי כָּל פֶּגַם וּפְגָם שֶׁפָּגַם בְּנַשְׁמָתוֹ, פֶּגַם אֲצִלָּה גַם כּוֹן כְּבִלְכּוֹל, וְזֶה בְּחִינַת (דְּבָרִים כ"ו): "אֵת ה' הִאֲמַרְתָּ וְה' הִאֲמִירָד" וְכוּ'. וְהִיא מִנְחַמַת אוֹתוֹ שֶׁתִּבְקַשׁ תַּחֲבוּלוֹת לְתַקֵּן כָּל הַפְּגָמִים :

ספר ליקוטי מוהר"ן - מהדורא קמא סימן ערב
 הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמְעוּ (תְּהִלִּים צ"ה), זֶה כָּלֵל גְּדוֹל בְּעִבּוֹדַת הַשָּׁם, שֶׁלֹּא יוֹשִׁים לִנְגַד עֵינָיו כִּי - אִם אוֹתוֹ הַיּוֹם, הֵן בְּעֵסֶק פְּרִיָסָה וְהַצְטַרְכוּתוֹ, צְרִיךְ שֶׁלֹּא יַחֲשֵׁב מִיּוֹם לַחֲבֵרוֹ כְּמוֹכָא בְּסִפְרִים, וְכֵן בְּעִבּוֹדָתוֹ יִתְבַרֵךְ לֹא יוֹשִׁים לִנְגַד עֵינָיו כִּי אִם אוֹתוֹ הַיּוֹם וְאוֹתוֹ הַשָּׁעָה, כִּי כְּשֶׁרוֹצִין לִכְנֹס בְּעִבּוֹדַת ה', נִדְמָה לְהֶאֱדָם כֶּאֱלוֹ הוּא מֵשָׂא כְּבֵד, וְאִי אֶפְשָׁר לוֹ לֵשֵׂא מֵשָׂא כְּבֵד כּוּ'. אֲבָל כְּשִׁיחֲשֵׁב שְׂאִין לוֹ רַק אוֹתוֹ הַיּוֹם, לֹא יִהְיֶה לוֹ מֵשָׂא כָּלֵל, וְגַם שֶׁלֹּא

יְדַחֵה אֶת עֲצָמוֹ מִיּוֹם לְיוֹם, לֵאמֹר מִחַר אֶתְחִיל, מִחַר אֶתְפַּלֵּל בְּכֹנֶה וּבְכַח כְּרֵאוֹ, וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה בְּשֶׁאֵר הָעִבּוֹדוֹת, כִּי אֵין לְאָדָם בְּעוֹלָמוֹ כִּי אִם אוֹתוֹ הַיּוֹם וְאוֹתוֹ הַשָּׁעָה שְׁעוֹמֵד בּוֹ, כִּי יוֹם הַמִּחְרָת הוּא עוֹלָם אַחֵר לְגַמְרֵי. הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמְעוּ, 'הַיּוֹם' דִּיקָא, וְהַבֵּן :

ליקוטי הלכות

הַיּוֹם תְּהֵא ה' אֲלֵיךָ מִצְוֶה לַעֲשׂוֹת אֵת הַחֲקִים הָאֵלֶּה - עֵקֶר הַתְּקִיפָה הוּא לְזַכֵּר כָּל יוֹם וְיוֹם שֶׁזֶה הַיּוֹם מְגִי וְסִפּוּר, וְצְרִיכִין לַעֲשׂוֹת בּוֹ חוֹבַת הַיּוֹם כְּזֶה הַיּוֹם דִּיקָא. וְעַל־כֵּן אִסּוּר לְהֶאֱדָם לְדַחֵת אֶת עֲצָמוֹ מִיּוֹם לְיוֹם, רַק לִידַע הַיּוֹם כִּי זֶה הַיּוֹם לֹא יִהְיֶה לוֹ כָּל יְמֵי חַיָּו, כִּי יוֹם הַמִּחְרָת הוּא עֲנֵן אַחֵר לְגַמְרֵי, וְהַלּוּא שְׂיִזְכֶּה לְמִחְרָת לַעֲשׂוֹת יְדֵי חוֹבָתוֹ, לְפָרַע לְהִשָּׁם יִתְבַרֵךְ חוֹבַת הַיּוֹם שֶׁל יוֹם הַמִּחְרָת בְּעֲצָמוֹ. וְזֶה בְּחִינַת: "הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמְעוּ", הַיּוֹם: אִם תִּרְצוּ לִשְׁמַע בְּקוֹלוֹ, צְרִיכִים אַתֶּם לְזַכֵּר בְּזֶה, לִידַע הַיּוֹם שֶׁהַעֲקֵר הוּא הַיּוֹם הַזֶּה דִּיקָא שְׂאֵתָם עוֹמְדִים בּוֹ, וְשֶׁלֹּא לְדַחֵת עִבּוֹדַת הַשָּׁם מִיּוֹם אֶל יוֹם, חֵם וְשֶׁלֹּם, וְכֵמוֹ שֶׁבְּחִינַת: "הַיּוֹם תְּהֵא ה' אֲלֵיךָ מִצְוֶה לַעֲשׂוֹת וְכוּ'" הַיּוֹם תְּהֵא דִיקָא, וְכַתִּיב: "אֲשֶׁר אֲנִי מִצְוֶה הַיּוֹם" דִּיקָא. וְזֶה בְּחִינַת: "לְמַנּוֹת יְמִינוֹ כֵּן הוֹדַע וְכוּ'", וְכֵן צְרִיכִין לְכַקֵּשׁ עַל זֶה מִהַשָּׁם יִתְבַרֵךְ, וְכִי לְהוֹבִיר אֶת עֲצָמוֹ כָּל פַּעַם בְּפֶה קָלָא, כִּי הַדְּבָר יֵשׁ לוֹ כַּח גְּדוֹל לְעוֹרֵר אֶת הָאָדָם וְלְהוֹבִירוֹ שִׁדְעַת הַיּוֹם כִּי כָּל יְמֵי חַיָּו מְגִי וְסִפּוּרִים, וְצְרִיכִין לְזַכֵּר לְפָרַע חוֹבַת כָּל יוֹם בְּזִמְנוֹ. כִּי בְּאֵמַת כָּל יוֹם וְיוֹם יֵשׁ בּוֹ חֲכָמָה וְשֶׁכָּל מִיחַד, שְׂעָה עֵקֶר אוֹר הַיּוֹם שֶׁהוּא הַשְּׁמֵשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשְּׁכָל דִּקְדוּשָׁה, וְכַמְבָּאָר בְּפָנִים. אֲבָל כָּל יוֹם יֵשׁ הַשְּׁדֵךְ שֶׁקוֹדֵם לְאוֹר, כִּי הַלֵּילָה קוֹדֵם לְיוֹם כְּסִדֵּר הַבְּרִיאָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר וְכוּ'". וְכִשְׁרֵשׁוּ בְּקִדְשָׁה הוּא תַקְוֹן גְּדוֹל מֵהַשְּׁדֵךְ קוֹדֵם לְאוֹר, כִּי הַחֲשֵׁךְ הוּא בְּחִינַת הָעֲדֵר הַדַּעַת, בְּחִינַת צְמִצּוּם הַמַּחִיז, שֶׁעֵקֶר תַקְוֹן וְקִבְלַת הַמַּחִיז עַל־יְדֵי־זֶה דִיקָא בְּנִל, אֲבָל מִחֲמַת פָּנִים מְעֻשֵׂי בְגִי־אָדָם, שְׂעָה בְּחִינַת פָּנִים מְעוּט הַלְבָנָה, עַל־יְדֵי־זֶה נִמְשָׁךְ לְהַסְמָרָא־אֲחֵרָא, בְּחִינַת מַלְכוּת הַרְשָׁעָה, יְנִיקָה חֵם וְשֶׁלֹּם מִבְּחִינַת חֲשֵׁךְ וְצְמִצּוּם הַנִּל, וְאִי מִתְבַּרֵךְ חֵם וְשֶׁלֹּם חֲשֵׁךְ מְשׁוּשׁ, שְׂרׁוּצָה לְהַחֲשֵׁךְ אוֹר הַיּוֹם גַּמְרֵי, הַיּוֹם שְׂרׁוּצָה לְכַלֵּל אֶת הַדַּעַת וְלְהַחֲשֵׁךְ אֶת אוֹר הָאֵמַת, שֶׁהוּא אוֹר הַשְּׁכָל וְהַחֲכָמָה

אֵמַתִּית הַמַּאִיר כָּל יוֹם וְיוֹם, שֶׁהוּא עֵקֶר אוֹר יוֹם. וּמִזֶּה נִמְשָׁכִין כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲכוּבִים וְהַבְּלִבּוּלִים שֶׁבְּכָל יוֹם, שְׂמִינָה נִמְשָׁכִין כָּל הַמְּנִיעוֹת הַנִּל, שֶׁהָאָדָם רׁוּצָה לְדַחֵת זֶה הַיּוֹם, עַד שֶׁעַל־פִּירֵב נִדְמָה לוֹ לְהֶאֱדָם כֶּאֱלוֹ אֵין זֶה הַיּוֹם נִמְנָה וְנִסְפָּר כָּלֵל בְּיְמֵי חַיָּו, כֶּאֱלוֹ הַיּוֹם הַזֶּה אִי אֶפְשָׁר לְעַבֵּד אֶת הַשָּׁם יִתְבַרֵךְ. וּבְאֵמַת בְּיּוֹדָא, כִּפִּי הַשְּׂמִטָּחוֹת וְהַתְּפִשְׁטוֹת הַסְּמָרָא־אֲחֵרָא שֶׁבְּכָל יוֹם וְיוֹם, בְּיּוֹדָא קִשָּׂה מֵאֵד לְעַסֵּק בְּעִבּוֹדַת הַשָּׁם, בְּפִרְט בַּחֲפִלָּה, שֶׁשָּׂם עֵקֶר הַתְּנַבְרוֹת הַבְּלִבּוּלִים. אֲבָל צְרִיכִין לִידַע הַיּוֹם, כִּי אִי־עַל־פִּירֵכּוֹן זֶה הַיּוֹם הוּא יוֹם וְעוֹלָה בְּחִשּׁוֹבוֹ, וּבְיּוֹדָא יֵשׁ בּוֹ טוֹב וַיֵּשׁ בּוֹ חֲכָמָה וְשֶׁכָּל מִיחַד דִּקְדוּשָׁה, שְׂצְרִיכִין לְהִמְשִׁיכֵן בְּזֶה הַיּוֹם דִּיקָא, רַק שֶׁהַחֲשֵׁךְ מְכַסֶּה עָלָיו, כִּי הַקְּלָפָה קוֹדֵם לְפָרִי, וְזֶה בְּחִינַת הַמְּנִיעוֹת וְהַבְּלִבּוּלִים וְכוּ' שֶׁמִּתְנַבְּרִין וּמִשְׂמִטָּחוּן כָּל יוֹם, וְצְרִיךְ הָאָדָם לְהַתְּנַבֵּר לְהַשְׁתַּדֵּל לְשַׁבֵּר הַקְּלָפָה שֶׁקוֹדֵם לְפָרִי, וְלִידַע וְלְהֵאֱמִין שְׂדִיקָא בְּזֶה הַיּוֹם יְכוֹל לְהַתְּקַרֵב לְהַשָּׁם יִתְבַרֵךְ לִפִּי בְּחִינַתוֹ, וְאִם הַדְּרָשׁוֹ יִמְצָא לֵךְ, וְאִן יִזְכֶּה לְמִצָּא הַטוֹב שְׂבִיבָה הַיּוֹם דִּיקָא. וְזֶה בְּחִינַת מֵה שְׂמוּכָא בְּזִמְרָה הַקְּדוּשָׁה: לִית יוֹם דְּלִית בֵּה טוֹב וְכוּ', וְכָל יוֹמָא אִית לֵה גְדֵר מְלַכְר, דְּלָא יַעוֹל כָּל בְּרִיָּשׁ לְהַהוּא טוֹב, כְּגוֹן חֲשׂוּכָא דְכִסְיָא לְנִהוּרָא וְכוּ'. וּמִזֶּה נִמְשָׁךְ כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַדְּחִיּוֹת שֶׁל כָּל אָדָם שֶׁבְּכָל יוֹם, שְׂנִדְמָה לוֹ כֶּאֱלוֹ הַיּוֹם הַזֶּה אֵינוֹ כְּלוֹם וְכֶאֱלוֹ אֵינוֹ מִיְמֵי חַיָּו, וְכֶאֱלוֹ הַיּוֹם אִי אֶפְשָׁר לְהַתְּקַרֵב לְהַשָּׁם יִתְבַרֵךְ כָּלֵל, כֶּאֱשֶׁר נִמְצָא זֶה בְּרַב בְּגִי־אָדָם שְׂאִינִם מִפְּקָתִים עַל דְּרַכְיָהֶם הַיּוֹם; בְּפִרְט כְּשִׁישׁ לוֹ אִיזֵה סִבָּה וּמֵאֲרַע לְטוֹב אוֹ לְהַפְּדֵי, חֵם וְשֶׁלֹּם, שְׂאֵן הַיּוֹם מִתְבַּלְבֵּל אֲצִלֵּם לְגַמְרֵי, עַד שֶׁרַב יְמִיהֶם כְּלִים בְּזֶה לְהַכֵּל וְלִרְיֵי, רַחֲמָנָא לְצַלוּ, כְּגוֹן בְּיוֹם זֶה הוּא יְרִיד וְיוֹמָא דְשׂוּקָא, וְבִיּוֹם זֶה צְרִיךְ לְחַשֵּׁב חֲשׁוֹנוֹתָיו, וְכֵן הַיּוֹם יוֹצֵא לְדַרְךָ, וְכֶאֱלוֹ הַיּוֹם הוּא בְּרִדֵךְ גַּע וְגַד

וּמִטְלָטֵל, וְכֵן הַיּוֹם כָּא מִן הַדְּרָךְ וְצְרִיךְ לְהַרִים הַמִּשְׂאוֹי מַעַל הַעֲגִלָּה וְלִסְדֵּר הַסְּחוּרָה וְלְחַלְקָה כְּרֵאוֹ וְכוּ', וְכֵן זֶה נִדְמֵן לוֹ אִיזֵה מְרִיבָה וְקִטְטָה עִם אֲחֵר, וְכֵן זֶה נִקְרָא עַל אִיזֵה סְעוּדָה, וְכֵן יוֹצֵא בְּזֶה פְּטוּלִים וּבְלִבּוּלִים שׁוֹנִים כָּל יוֹם וְיוֹם, עַד שֶׁכְּמַעֲט כָּל יוֹם נִמְצָא בּוֹ בְּטוּל וּבְלִבּוּל גְּדוֹל. וְאֶפְלוֹ בְּשֶׂאֵר הַיּוֹמִים שְׂאִין בּוֹ מֵאֲרַעוֹת כֶּאֱלָה, נִדְמָה לוֹ גַּם־כֵּן עַל־פִּירֵב כָּל יוֹם, כֶּאֱלוֹ הַיּוֹם הַזֶּה אֵינוֹ כְּלוֹם וְכוּ'. וְכָל זֶה נִמְשָׁךְ מִהַגְּדֵר מְלַכְר שִׁישׁ עַל הַטוֹב שֶׁבְּכָל יוֹם וְיוֹם, שְׂעָה נִמְשָׁךְ בְּשֶׁרֵשׁוֹ מִבְּחִינַת הַחֲשֵׁךְ שֶׁקוֹדֵם לְאוֹר. וְזֶה שְׂכַתּוּב (מִקְוָה ו'): "יוֹם לְבָנוֹת גְּדִירֵךְ, יוֹם הַהוּא יִרְחַק חֶקֶךְ. יוֹם הוּא וְעֲרִיךְ יְכוֹא לְמַנֵּי אֲשׁוּר וְכוּ'" (עַן רַשִׁי שֵׁם), הַיּוֹם, שֶׁשְׂדֵרָאֵל אוֹמְרִים אֵל הַעֲכוּבִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַסְּמָרָא־אֲחֵרָא וְהַקְּלָפוֹת הַמְּסַבְּבִין אֶת הַתְּקִיפָה, שְׂמִינָה כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַבְּלִבּוּלִים הַנִּל, וְהֵם מְעַקְמִין וְיִמְבַלְבְּלִין לֵב הָאָדָם כְּלִיכָה עַד שִׁיזְכֵּל לְמַעוֹת חֵם וְשֶׁלֹּם כֶּאֱלוֹ הַיּוֹם הַזֶּה לֹא כָּא רַק בְּשִׁבִיל הַסְּבוּת וְהַמְּאֲרַעוֹת וְהַמְּנִיעוֹת וְהַבְּלִבּוּלִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַגְּדֵר מְלַכְר הַנִּל, וְכֶאֱלוֹ אֵין בּוֹ טוֹב כָּלֵל, חֵם וְשֶׁלֹּם. וְזֶה הוּא: "יוֹם לְבָנוֹת גְּדִירֵךְ, יוֹם הַהוּא יִרְחַק חֶקֶךְ" שְׂאֵתָם אוֹמְרִים, שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה לֹא כָּא רַק בְּשִׁבִיל לְבָנוֹת הַגְּדֵרִים וְהַמְּסַבְּבִים, שֶׁהֵם הַמְּנִיעוֹת וְהַדְּחִיּוֹת שֶׁבְּכָל יוֹם, אֲבָל הוּא רַחוּק לְעַסֵּק בְּזֶה הַיּוֹם בַּתּוֹרָה שֶׁנִּקְרָאת חֶקֶךְ. וְזֶה: "יוֹם הַהוּא יִרְחַק חֶקֶךְ", שְׂבִיבָה הַיּוֹם יִרְחַק חֶקֶךְ, שֶׁהוּא הַתּוֹרָה, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה וְעִבּוֹדָה בְּזֶה הַיּוֹם מִחֲמַת הַמְּנִיעוֹת וְהַדְּחִיּוֹת הַנִּל; אֲבָל בְּאֵמַת אֵינוֹ כֵּן, כִּי "יוֹם הוּא וְעֲרִיךְ יְכוֹא", כִּי בְּיּוֹדָא זֶה הַיּוֹם הוּא יוֹם גְּמוּר, וּבְיּוֹדָא גְּשִׁתַּדֵּל וְנִתְנַבֵּר לְעַסֵּק בְּזֶה הַיּוֹם דִּיקָא בַּתּוֹרָה וְעִבּוֹדַת הַשָּׁם וְלְשַׁבֵּר אֶת הַגְּדֵרִים שֶׁלָּכֶם, עַד שֶׁנִּזְכֶּה לְהַתְּקַרֵב לְהַטוֹב שְׂבִיבָה הַיּוֹם דִּיקָא. (חֲשׁוֹן מִשְׁפָּט - הַלְכוֹת פְּקָדוֹן וְאֲרַבְעָה שׁוּמְרִים - הַלְכוֹת ד', אוֹתִיּוֹת ו' ז' לִפִּי אוֹצֵר הַתְּרָא - יְרָאָה וְעִבּוֹדָה, אוֹת קְמָה, עַן פָּנִים; וְעַן פֶּסַח וְסִפְרֵיהּ, אוֹתִיּוֹת קְמָה; הַתְּמִיּוֹת, אוֹת קִו)